

Jubileum Botanické záhrady Univerzity Komenského

Najstaršia verejná prístupná botanická záhrada na Slovensku – Botanická záhrada Univerzity Komenského (UK) v Bratislave si v januári 2012 pripomenula 70. výročie svojho založenia. Počas uplynulých desaťročí sa stala významným vedecko-pedagogickým pracoviskom najväčšej slovenskej univerzity a zaujala nezastupiteľné miesto medzi európskymi i svetovými arborétami a botanickými záhradami.

Botanická záhrada UK v Bratislave bola založená dekrétom ministerstva školstva a osvetu z 23. januára 1942. Vybudovaním záhrady bol poverený vtedajší prednosta botanickej ústavu prof. František Nábělek. Pre jej výstavbu bol vybraný pozemok okolo vilky staviteľa Lafrancoho (Mlynská dolina, Bratislava) s rozlohou 6,6 ha. Po druhej svetovej vojne boli postavené skleníky, zavlažovací systém a vysadených takmer 3 000 druhov rastlín.

Dnes sa tu na ploche približne 7 hektárov nachádza takmer 4 000 druhov rastlín. Najpočetnejšie zastúpenie majú kaktusy (až 1 200 druhov), nasledujú tropické a subtropické skleníkové rastliny (755 druhov), sukulentny (610 druhov), skalničky (570 druhov), trvalky a letničky (340 druhov). Návštevníci záhrady môžu každoročne obdivovať aj 150 druhov ruží či 284 druhov drevín. „*Botanická záhrada UK sa stala základňou tvorivých aktivít v rámci základného výskumu v mnohých oblastiach botaniky, šľachtenia, pedagogickej i výchovnej práce, popularizácie rastlinnej ríše v najrozmanitejších formách. Stala sa tiež neodmysliteľnou zónou oddychu a pokoja pre širokú verejnosť,*“ uviedol riaditeľ Botanické záhrady UK RNDr. Jaroslav Bella.

Botanická záhrada vytvára priestor na výučbu botanických, ekologických a environmentálnych disciplín nielen pre UK, ale aj pre rôzne druhy a stupne škôl. Návštevníci Botanické záhrady sa aj tento rok môžu tešiť na tradičné podujatia: výstavu skalničiek (27. apríla – 1. mája) a výstavu kaktusov a prednášky v rámci sympózia Kaktusárska jar 2012 (25. mája – 27. mája).

PhDr. Andrea Kučerová
Univerzita Komenského v Bratislave

Svetový deň mokradí a bratislavský šiestaci

Ochrancovia prírody na celom svete si 2. februára pripomenuli **Svetový deň mokradí**. Tento deň sa stal pre mokrade významným v roku 1971, kedy bol v iránskom meste Ramsar podpísaný Dohovor o mokradiach, ktoré majú medzinárodný význam, najmä ako biotopy vodného vtáctva. Dohovor je známy aj ako Ramsarská konvencia. Slovenská republika je členom dohovoru od roku 1990. Na našom území sa nachádza 14 lokalít, ktoré sú medzinárodne významnými mokradami.

„*Ochrana mokradí je pre DAPHNE Inštitút aplikovanej*

ekológie jednou z hlavných tém, ktorej sa venuje už od svojho vzniku v roku 1993. V tomto roku sme sa rozhodli osláviť sviatok mokradí v spoločnosti detí, žiakov šiesteho ročníka na ZŠ Nevädzova v Bratislave,“ uviedla Jana Menkynová, ktorá sa v DAPHNE venuje environmentálnej výchove. Pripravili pre nich program, v ktorom sa dozvedeli, čo to vlastne mokrad' znamená, aké živočíchy v nej žijú, prečo je potrebné a nevyhnutné mokrade chrániť. Dozvedeli sa aj to, prečo je Bratislava pomerne unikátnym hlavným mestom, ktoré sa môže pochváliť

blzkosťou tak významných mokradových území, akými sú Niva Moravy a Dunajské luhy. Práve čaro Nivy Moravy priblížili malým návštevníkom. Veria, že mu neodolajú a na jar, keď sa príroda začne prebúdzat', navštívia toto nádherné miesto aj osobne.

Z hľadiska biodiverzity patria mokrade k najhodnotnejším spoločnostiam. Na mnohých miestach predstavujú posledné ostrovy nedotknutej divočiny. Okrem toho, že sú plné života, ovplyvňujú mikroklimu a zohrávajú neoceniteľnú úlohu v kolobehu vody. Majú schopnosť, ktorú možno prirovnať ku špongii. V období dažďov a záplav dokážu prebytočnú vodu z krajiny nasat' a v období sucha ju pozvoľna vypúšťajú späť. Dokážu tým regulovať množstvo vody v krajine a pomáhajú tak predchádzať záplavám. Odhaduje sa, že vo „svetových močiaroch“ je zadržaných takmer päťkrát viac vody ako v korytách riek. Ich neoceniteľná funkcia je aj v tom, že slúžia ako prírodná čistiareň vody.

Neoddeliteľnou súčasťou každej mokrade je práve voda, ktorá je ústrednou témou projektu „Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život, jej ochrany a udržateľného využívania podľa Rámčovej smernice o vode (LIFE08/INF/SK/000243)“. Projekt realizuje Inštitút DAPHNE v spolupráci s Výskumným ústavom vodného hospodárstva a Slovenskou agentúrou životného prostredia od roku 2010. Jeho cieľom je zvýšiť povedomie detí, ale aj verejnosti o význame vody a upozorniť na nevyhnutnú potrebu ju chrániť a šetriť ňou. Z celkového množstva vody na Zemi je len nepatrné množstvo (0,5 %) vhodné na pitie. Naša krajina vlastní jedno z najväčších bohatstiev – kvalitnú pitnú vodu. Je len na nás, ako s týmto bohatstvom naložíme.

Zdroj: DAPHNE